

PUNTS DE SUSCRIPCIO.

LLIBRERIA ESPANYOLA

DE

I. LOPEZ, EDITOR.

Carrer Ample, 26.

y Rambla del Mitj, 20.

BARCELONA.

Lo Noy de la Mare se deixarà véurer
cada semmana.

PREU DE SUSCRIPCIO.

BARCELONA, PORTAT A CASA.

Trimestre. 6 ralets.

FORA DE BARCELONA, FRANCH DE PORT.

Trimestre. 6 ralets.

Un número suelto, 4 cuartos.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ,

Carrer Ample, 26, llibreria.

LO NOY DE LA MARE.

LA MORAL.

Veus aquí una de las paraulas que avuy
están mes de moda: ¡La moral!

Sobre ella, y pensant l'altre tarde en lo
ridícula y tonta que está sempre la societat,
vaig fer consideracions, que tan aviat me fe-
yan riurer com plorar.

Tant oposadas eran las ideas que 'm suge-
rian lo títol que *encaparra* aquest article y
los tarits-tarots que 'm voltan.

He dit que la societat es tonta, y de segur
no faltarà un *pedante* escapat de la tunda de
Moralin, que se riguia de la pretensió que tinch
de ser mes sabi que ella, fundantse en que la
societat es compon de molts individus, y que
per consegüent per sabi que jo fòs, se'n po-
drian trovar mes de quatre que 'm passessen
la ma per la cara, per mes que lo meu costum
sia afeytarme ab bronja.

Justament aquestas rahons foran las que
probarian que jo dich la veritat.

Suposem que cada individu de la societat
sia un color y que los colors honichs sian ca-
da un la representació d'un sabi. Lo carmesi
es un color preciós; lo vert d' esmeralda es
un color riquíssim, y molts altres ne trobariam
que fan la delicia de la vista; pero uniulos,
barrejeulos després, y lo resultat es un com-
post dolent.

Aixó es la societat.

Per mes que cada un dels seus individus

sia una joia; desde 'l moment que passa á
formar part d' aquesta massa informe no es
mes que un dels millions de millions de pichs
que componen aquesta mescla tant estranya.

¡Bah! ¡bah! ¡bah! pot dir lo qui me llegeix,
nos habia dit que parlaria de moral, y ara nos
surt ab aquest ciri trencat!...

Espérintse que tot vindrá per sas lletras
contadas.

A mí en Lopez no 'm paga; li escrich aixó
per favor, y ja que treballo per las ánimas,
crech que se 'm pot concedir aquesta especie
de prólech per desahogo, tant mes, quant, per
esplanar tot lo que 'm sugereix lo títol de mon
article necessito deixar enterament probat que
lo món es ximple.

Aixó sentat (perque sempre estará millor
que agenollat ó dret), passarem á parlar de
cóm consideran la moral aquesta colla de
plagas.

La moral, jo sempre habia cregut que era
lo nom genérich de totas las parts, que, juntas,
forman lo bon arreglo material y espiritual d'
una societat.

Donchs res d' aixó, y en proba; veureu com
hi ha grans immoralitats que no 's tènén per
tals; altres que sens serho tant s' hi tènén per
mes; y molts que sens serho gens s' hi tènén
per molt.

Per exemple:

Veu un pare que la seva filla llegeix una
novela moderna:

—¡No vull que llegexis aquets llibrots!

—Donchs, ¿qué llegiré?

—Ben mirat, ja t' rahó, ¡pobre xicota!

¡aquets llibrots! ¿Saps qué pots fer? Llegeix
lo «Diari den Brusi,» que allà ja pots estar
ben segura que no hi trobarás res de mal.

Y lo pobre home no 's recorda que en lo
«Diari» hi pot haber cosas com en las nove-
las; pero la societat veu que hi ha novelas in-
morals quant no veu que aixó ho siga, y lo
bon pare deixa lo «Diari» damunt la taula, y
mentres se trenca 'l cap predicant contra las
novelas, sas tendres fillas, fins sense voler, se
'l trencan per descubrir ls' epígramas d' un
anunci, que si per casualitat ne troban la sol-
lució, es inevitable que ab la tinta del rubor
se tornian clavells las blancas rosas de sa in-
maculada puresa.

En lo Tivoli:

—Los mossos de la esquadra, ó municipals,
sobre tot que vigilin que no 's balli lo Cancan.
Los joves deixan de ballarlo y la moral pú-
blica se considera satisfeta, perque trova molt
immorals aquells accionats dels francesos, y no
trova que ho siga gens lo que dos joves s' es-
tigan abrassats, comunicantse cuasi la respi-
ració fatigosa que ocasiona lo balandreig de
una polka.

En un poble de la montanya:

—¡Sembla impossible las senyorotas de
ciutat lo desvergonyidas que son! Quant hi
vaig baixar á véndrer la virám, ne vaig véu-
rer una, que de tant escotada que anava me
va avergonyir!

La que diu aixó es una pagesa que quant
ha de traspasar la riera que passa per baix
del poble, encara que hi hagi homens que la
mirin, s' arremanga molt.

En las portas de los teatros hi ha los que revenen localitats, y, perque fan lo negoci, com qualsevol altre, de comprar á tant y vèndrer á quant, tenint lo qui no las vulga la llibertat de deixarho, puig may lo teatro ha sigut una primera necessitat, tothom s'esclama contra aquest tráfeh immoral, y los diaris demanan justicia, y sembla que lo món s'enfonsi; quant per altre part veureu un comerciant que compra farina á tant y la ven á quant, que la puja quant escasseja, sent aixís que es un article de primera necessitat que afecta directament al pobre; aquest home es molt respectat, se tè per home moral, tè 'l seu tribunal de comers que li fa justicia y no tè cap diari que cridi en contra d'ell.

Los nostres avis parlan escandalisats de la immoralitat de las diversions del dia, y ells son los que van aprofitar aquella diversió que 'n deyan sombras, en la qual mentres se representava en «Saldoni y la Margarida», quedavan á las fòscas dos ó trescentas parejas. Ells no han reparat may en que aixó fòs immoral.

Varen venir los *Quadros al vivo*. Nos varem exaltar tant, que fins lo senyor Bisbe va tenir de pèndrehi part, y se va manar que las senyoras que hi surtian se cubriessen decentment, sense pensar en que fa anys y anys que veyem bailarinas molt de curt y bufas que cantan tant escotadas com poden.

Fòra no acabar may lo anarho detallant; tot es per aquest estil; sempre se veu mes immoral lo que ho es menos que lo que ho es mes, de tal manera, que la societat en aixó fa alló que passa ab certs homens, que son arreplegadors de sagó y escampadors de farina.

En lo que sobre tot va mes errada, es en buscar la moral en lo punt en que 'ns fa menos falta.

Cada civilisació ha tingut una flaca ó vici que al fi l'ha conduhida á la seva ruina, y á la nostra, no es per cert la bailarina, ni la bufa escotada, ni el *chiste de color subido* lo que la ha de pèrdrer, sino la mala fé.

Aquí está la verdadera immoralitat.

Preguntin á n' aquest gran número de familias que pateixen, si son los *Quadros al vivo* ó los xistes verts, lo que las ha portat á la miseria.

Ben segur que algunas hi son per culpa de mes de quatre, que, tal volta se esgarrihan al sentir un xiste de lo «Pollastre aixalat» ó de «La Esquella».

Pero aquesta immoralitat no 's veu, y l'altre, que de tros no 'ns perjudica tant, nos esbalota de tal manera, que no se sent parlar d'altre cosa.

Arriva á tal estrem aquesta mania, que jo he llegit en un diari posar á Victor Hugo en un estat lamentable, perque habia tingut la flaqueza de escriurer un tomo de poesias no prou morals, y mes aball, parlant d'un asesino; deya que lo infelís homicida en un moment de desesperació, habia comés lo crim obcecat per las passions.

Si se escriu un libre que sia moral, ja te todas las condiciones encara que no 'n tinga cap mes que aquella; si no ho es prou, ja no

'n tè cap, encara que las tinga todas menos la de no serho.

La paraula «moral» la tenim en los llavis com un fumador acèrrim lo cigarro, pero no la deixém anar sens errarnos.

Y res te d' estrany que nos errem al analisar las parts que la componen, quant nos errem d' una manera tan tonta buscantla allá hont menos la necessitem.

No vull dir per aixó que convinga que no sia per tot; pero ¿quí pensa en la punxada del dit quant tè una llaga en lo bras? curem nos primer aquesta, que després, no faltarà qualsevol que no 'ns deixi un drapet de tela, y un aguller de fil blanch, pera curar lo dit.

No fem lo ridicul de trovar mes inmorals las novelas que los anuncis, y lo cancan que l' americana, y aixís de pas en pas, trobarem que la primera immoralitat está en uns estafas que ara es moda dirne «homens que ho saben entèndrer», y altres moltes cosas, y quant hagin arreglat aquesta moral, parlarem de l'altre ab los pares de la minyona.

UN ONCLE VALENCIÀ.

ELLAS Y ELLS.

Sempre entre homens y donas
He vist guerra continua:
La una hora per deixarlas,
L' altra hora per seguiras.
Si favors los demanan,
Solen mostrarse esquivas;
Si de ellas ells se apartan,
Per ells ellas se frisan.
Per conquistá una mossa
L' incrèdul sen va á missa,
La plata 'l coquí gasta,
Y 'l dextat se pentina,
Se afayta, y de las festas
La roba 's posa limpia.
Quant ja 's fatigan ellas
De serlos enemigas,
Y honrós tractat de pau
Ab ells fer determinan,
Llavors ells las rebujan,
O tant poch las estiman,
Que avans sempre hi pensavan,
Y ara may las somian,
Y tantost per no véurerlas
Tomban carré y no 's giran,
Corrent darrera una altra,
Que ni mirarl's se digna.
Qui tè una muller grossa,
Diu li agradan primas;
Si la tè alta y magra,
Anyora la que es xica,
Y ben rodaxoneta,
Y bola feta y dita.
Mes sia ab pau ó ab guerra,
Sens ellas no hi ha vida,
Y 'l món, si ellas no hi fossin,
Un quartel semblaria!...
Per ço «*L Noy de la Mare*

Per noyas salta y brinca,
Y á todas de una volta
Fer mil patons desitja!...
Si no ho pot fé aquí á Espanya,
Sen 'nirà á Moreria.

UN PARENT DE LLUNY.

LO EDITOR Y JO.

EDITOR.—Som ja á mitj octubre y es necessari empendrer feyna de hivern. ¿Qué no fem un articlet de teatros?

Jo.—Bè podria ferse; ¿mes, de qué parlarem?

EDITOR.—¡Home! bè prou que hi ha que dir. Miri aquí tè en Rossi...

Jo.—¿Y qué dirá de en Rossi que no ho sábiga tothom? Vosté mateix ha omplert lo «*Noy de la Mare*» de elogis de ell.

EDITOR.—Elogis justos...

Jo.—Justos y molt merescuts. Ja en lo estiu se va véurer que era un trágich excel·lent y de molt bona escola. Prou ratos me ha fet pèrdrer. Are nos ha regalat un bon *Leicester*; pero ahont sobrepuja á tothom es en lo *Otelo* y sobre tot en lo *Hamlet*. ¡Ah! aquell *Hamlet*!

EDITOR.—Are la companyia ha guanyat molt ab la Santoni, bona actriz, coneixedora dels efectes y dels sentiments.

Jo.—¡Prou! ja fan bona parella. En *Sor Teresa* y en *Maria Estuardo* se ha portat admirablement.

EDITOR.—Pero fa plorar.

Jo.—Home, si vol riurer vaiji á la *Gatu*.

EDITOR.—No hi faltó may.

Jo.—No se 'n panedirá.

EDITOR.—Que es cas de aixó. Lo altre dia me va fer felís. Figuris un vell rich que promet als seus criats que 'ls donará á cada un quatre duros diaris mentres visca, ab objecte de que lo cuyden bè, y no li desitjen la mort.

Jo.—¡Qué traidor!

EDITOR.—Pero lo tret li surt per la culata, perque los cuydados son tant nimis y excessius, que per pó de morir se veu obligat á desfer lo tracte. Aquet argument ben desarrollat, ab vivesa y gracia en lo diálogo, naturalitat y oportunitat en las escenas, un conjunt armónich y tipos felissos, fan de «*Si us plau per forsa*» una zarzuela apreciable.

Jo.—¿Es zarzuela?

EDITOR.—¡Ja ho crech! com que hi cantan.

Jo.—¿Malament?

EDITOR.—¡Pse! ¡pse! Se 'ls hi pot perdonar per lo bon desitj que mostran y per lo bè que fan lo demés. Hi ha un coro de meljes en consulta... ensopegat. Se coneix que 'l que va fer la música no se mama lo dit.

Jo.—¿Y la pesa anomenada «*Cosas del oncle*»?

EDITOR.—Boniqueta. Es sensilla y sense pretensions; pero molt xistosa.

FUMADORS (PER T. PADRÓ.)

D'amagat del mestre

Bona boquilla y puro de tres.

De l'orella á la boca.

De 12 pesos el ciento.

¡La pipa y la mula !

¡Abaquesta pipa hi cau !

¡Bo per postres !

¡ Vaya que llensan !

T. Padró

-Punta y barrets trobats junts

Jo.—En catalá me agradan molt mes aquestas pessas, que los dramas formals, sobre tot quant son historichs. Lo públich ha demostrat ser de la meua opinió rebentne ab fredó algun, que per altra part no estava mal combinat. Lo catalá, que no passa de dialecte, es bõ pera descriurer nostras costums locals, si puja á mes no senta bè á la orella.

EDITOR.—No es tothom de aqueix parer.

Jo.—¿Qué hi farem? si tots pensessem de una mateixa manera, lo món fóra tonto.

EDITOR.—¿Y de 'l teatro espanyol qué me 'n diu?

Jo.—Que per tot lo busco y no 'l trovo, perque ni crech que lo teatro espanyol siga aquets fenómenos literaris que 'n diuen «zarzuelas,» ni los dramas romántichs-socials, en los que mort mes gent que en cent tragedias, ni las traduccions ó arreglos de la escena fransesa, ni menos altres monstrosos gastaments en cinch y mes quadros, sense color, olor ni sabor, mes pesats que plom y mes soporíferos que lo cascall.

EDITOR.—Y no obstant lo públich los reb.

Jo.—¿Qué se hi farà? També lo burro de la fábula se acontentava ab palla perque no li davan gra.

EDITOR.—Fem una excepció á favor de «Bienaventurados los que lloran.»

Jo.—Es mes digne de censura que de elogi, perque, apart del tercer acte, tot lo demés es molt mitjá. Y ab tot y aixó miri com basta lo poch bo que tè pera distingir-lo dels demés.

EDITOR.—Ja ho veig; ja ho veig. Vamos donchs ¿me farà lo article? Ab lo que hem dit n' hi hauria prou...

Jo.—Sí, descuydi; ja ne diré alguna cosa....

Acabada una epidemia, en que hi havia hagut una grossa mortandat, se reuniren en un convit los metjes, apotecaris, fossers, bagulers y altres que hi havian fet lo sèu negoci. Entre los varios brindis que se pronunciaren, lo que produí mes entusiasme fóu lo de un fadrí fuster que, enfilat sobre una taula, cridá:—Vivan los morts!

¿Cóm van los teus amors?

—Molt bè, molt bè!

—Pues ves lo que es la gent: me han dit que havias renyit ab la Francisqueta.

—Es veritat.

—¿Y donchs?...

—Per aixó te dich que van molt bè.

Un caminant, havent de passar un riu una mica crescut, preguntá á un pagés que treballava en la alta riba, si hi havia perill, y contestantli que no, se hi fica ab tota confiansa; mes á los pochos passos perdé terra, y á no saber bè de nadar, hi hauria deixat la pell.

—¡Mal home! esclamá al trovarse en sech;

per qué me haveu enganyat? ¿Que no ho sabiau que no se podia vadejar lo riu per aquet lloch?

—Sant cristiá, digué l' altre, abi per ahí van atravessar lo per aquí mateix mes de cent ánechs y no se 'n ofegá un sol.

EPÍGRAMAS.

—¿Cóm ho passen? (Tothom riu.)

—Bè: ¿y vosté?—Gracias, jo bo.

(Universal riallada.)

(Aquet es ximple ó graciós.)

—Aixó, senyors, es apart,
Pot ser mal home en Batista,
Pero es artista.

—¿Qué, artista!

—Vull dir dels que tiran l' art.

ADVERTENCIA.

Qualsevol que tróvi á aquet bon senyor pels carrers de Barcelona y no 'l vulguia entregar á la policia, tindrà la bondat de conduir-lo á casa en Lopez, editor, que, á mes de las gracias, se li donará una gratificació.

Es lo mateix, segons creyem, á que ha fet referencia lo gasetiller de *La Corona* duas vegadas en pochos dias.

Si lo mateix personatge se presenta á can Lopez, no se li exigirá mes que un cert parayguas que va *enmatllevar* al nostre dibuixant en un dels dias del ayguat, finjintse conegut de la familia.

Per lo pardesus y altrás prendas y cantitats que porta *enmatllegadas*, no

mes farem que cridar un municipal y donarni compte perque las hi exigeixi, que nosaltres no 'ns volem ficar en assumptos agens.

EPITAFI.

Una lápida esborrada,
Bruta, ab trenyinas y pòls;
Inscripció inintel·ligible...
—Aquí jau un filosoph.

Després de la guerra civil, en algunas universitats de Espanya se abonaren com académichs los anys de campanya á los que pera servir havian deixat la carrera, y aixís fóu com lográ véurers graduat un estudiant que may havia vist mes que carabassas.

Envalentonat ell mateix ab lo éxit, y volent fer una broma, sol·licitá del Rector que, pnes lo habian passat á ell, passessin també al sèu caball, que portava los mateixos set anys de servey.

—No pot ser, li contestaren, perque si bè hi ha exemple de haver graduat alguns burros, no sabem que aixó se haja fet may ab cap caball.

¿Que me podria deixar una pesseta?

—¡Home! déixiu córrer, ja ho trovarem.

Sol·lució á las xaradetas del número anterior.

I. Te—ca.—II. No—na.

Sol·lució al geroglífich.

Devant de Dèu, tothom es igual.

XARADETAS.

I.

Vocal es *hu*;

Dos, consonant.

Tot, auell gros,

Bo per menjar.

II.

Es preposició *primera*,

Segons gramática *dos*.

Lo *tot* es un animal

Que va pels prats y pel bosch.

En lo próxim número donarem las sol·lucions.

E. R.—Ignocent Lopez.

Barcelona 1886.—Imprempta de Narcís Ramirez y Companyia,
Pasatge de Escudellers, número 4.